

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. Петя Александрова Александрова, д.н., департамент "Масови комуникации", НБУ, доцент в направление 3.5 "Обществени комуникации и информационни науки" върху научните трудове за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност "доцент", област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (аудио-визуална продукция, разпространение и показ), обявен в Държавен вестник бр. 33/17.04.2018 г., с кандидат гл. ас. д-р Стойко Петков

I. Изследователска дейност и резултати:

Монографията "Аудио-визията. Производство, разпространение, показване" от 240 страници на гл. ас. д-р Стойко Петков представлява сериозно изследване, което разглежда най-общо и в детайли пътя на развитие на този триъгълник, вече не творчески, който беше обект на предишната му книга (явно триадите са вътрешно присъщи на автора). В монографията той тръгва от първите парчета филмова лента, преминава през телевизията и домашното видео за да стигне до цифровия формат и практическото използване на интерактивността. В теоретичен план проследява трансформациите на аудио-визията, особено в сферата на разпространението, при дигитализацията и интернет средата.

Друга водеща тема в монографията е тази за конвергенцията при разпространението на медийно съдържание, като стига до мобилните системи на комуникация и мултиплатформените мрежи.

Трета тема са новите аудитории, все по-фрагментарни, но и все по-активни.

Особено ценни и задълбочени са разсъжденията на автора за "залеза на посредниците" на традиционните форми на разпространение на аудио-визуално съдържание и разглеждането на спектъра от промени, където те са откривателски и имат приносен характер, освен че са любопитни и като практика.

Кои са основните качества на монографичния труд "Аудио-визията. Производство, разпространение, показване":

Приносителите, които е заявил Стойко Петков в своя труд, са:

1. Дефинирана е аудио-визията в съвременния по-широк контекст на приложение, вследствие на цифровите технологии и новите зрителски практики.

Коментар: Тук бих добавила като важно качество заниманието на автора със съвсем нови явления от последните години, което неизбежно го поставя пред редица проблеми както при търсенето на изследвания по темата, така и пред препятствия те да бъдат систематизирани, обобщени и проверени от практиката. Пиратството, влиянието на уеб базираните видео стрийминг услуги, платформите за онлайн разпространение - това са теми в развитие и точно като такива те се предлагат в монографията, с факти, описания, но и отворени възможности за трансформация.

2. Въвежда се понятието „показване“. Целта е не само уеднаквяване с предшестващите го съществителни от среден род – „производство и разпространение“, използвани за етапите на аудио-визуалната индустрия, но и за да се включат в него новите канали и платформи.

Коментар: Авторът използва познанията си буквално във всички области на социалното приложение на технологиите, за да кръстоса сродни понятия. Терминът "показване" нарушава строго регулираната и подредена форма на поднасяне на съдържание, което е и основна теза на Стойко Петков. Признавам, че аз продължавам да използвам понятието "показ", но вече се замислям дали не само в пасивния му смисъл за киното и телевизията, докато "показване" разширява перспективата ми на слушане и гледане.

3. Систематизирана е исторически хронологията на възникване на техническия процес за запис и възпроизвеждане на движещи се изображения, съответно в киното и телевизията, която продължава в новите дигитални форми на запис и възпроизвеждане. Поставеният акцент върху технологиите не се отнася само до техническите им параметри, а изгражда връзката между създаване и показване, както с формите на аудио-визуална продукция, така също с ролята и поведението на аудиторията.

Коментар: добросъвестно и прегледно текстът разстила класическите форми на снимане и възпроизвеждане на екранния образ, за да се видят стъпалата на прехода към все по-активното ангажиране на зрителя потребител и разслояването на публиките. Стойко Петков се обръща към една постзрителска аудитория, при която той разчита на "културата на участието".

4. Изследват се бизнес модели за разпространение с акцент върху най-новите практики.

Коментар: Излъчването в цифров формат на съдържание върви с ред допълнителни услуги. Вероятно основната функция за предоставяне на информация и забавление няма

да се промени, смята авторът, но тенденцията на фрагментация на аудиторията ще продължи, което налага и промяна в манталитета на разпространителите, в "доставчици на услуги", защото предполага и фрагментация на предложените варианти за разпространение.

5. Дейността по създаване и разпространение на аудио-визуално съдържание е представена в актуалната регулаторна рамка.

Коментар: Разгледано е подробно какво предполагат законите и правилниците за тяхното приложение, като в обърната пирамида от световните тенденции през европейските до пряко отнасящи се до нашите български условия.

6. Проучени са актуалните тенденции при разпространението на аудио-визуално съдържание, но не като ново и откъснато от корените си явление, а като естествено продължение на натрупани търсения от края на 19.век, целият 20.век и началото на 21.век.

Коментар: Всяка тенденция има завършен характер, със собствено начало и край, изчерпателност и последователност, което отваря възможност отделните текстове да се ползват сполучливо за учебник, за помагало, за реферати от специалисти в различните области на маркетинга, рекламата, ПР, образованието и т.н.

Тук искам да обърна внимание на прегледната структура на текста. Авторът настоява след всяка глава да има отделно обобщение, което подчертава тази завършеност на темите и плавното преливане една в друга.

7. Изводите и обобщенията при анализа на научните текстове и примерите от практиката имат приложен характер. Текстът може да послужи на изследователи, студенти и практики в областта на аудио-визуалната индустрия.

Коментар: Убедителна е способността на Стойко Петков да прокара през целия монографичен труд не само какво се случва, а и точно как то се реализира. Много плавно при него изводите следват естествения ход на процесите, а не първо имаме теза, а после напъхваме реалността в нея. Като резултат монографичният труд "конвергира" теоретично практиките.

Други публикации:

Освен монографията Стойко Петков е приложил и 12 публикации в научни сборници, годишници и електронни издания, участвал е с 16 доклада в научни

конференции, има 7 цитирания. Трябва да се отбележи, че сферата на изследователските му интереси е междинна, на границите между кино, телевизия, медиязнание, теория на възприятието, нови технологии. Това често създава за автора проблем да бъде трудно припознат от съответните научни общности, което Стойко Петков сполучливо избягва, но с немалки усилия.

Солидният списък на изследователска дейност показва не само трайните му интереси в областта на аудио-визията, но и постоянното издирване на нови подтеми, конкретни примери и оригинални посоки: той се фокусира ту върху предизвикателствата на дигиталния формат, ту върху личността потребител, ту върху културата на ремикса. Това са етапи в постепенното оформяне на състоянието на аудио-визията в наши дни, както я вижда Стойко Петков - многостранно и в летлива форма.

Други дейности:

Стойко Петков се включва и в други творчески и изследователски проекти: участник е в българския екип на европейския проект Master International Communication 2010-2012; ръководител е на българския екип за национално социологическо проучване на International Center for Media Studies, 2011; продуцент е на седмичното телевизионно предаване „Християнството“, излъчвано по Телевизия Европа 2011-2013; автор е на концепция и продължаващ мониторинг на новинарската онлайн платформа „Виж новините“ от януари 2017 и до сега. Тези дейности разкриват повече изследователя с мисъл за практическата реализация на труда си, който се опира на натрупаните теоретични познания и намира формите на тяхното възможно приложение по собствените си вкусове, мерки и занимания.

II. Учебна и преподавателска дейност:

Гл. ас. д-р Стойко Петков е изпълнил и преизпълнил норматива за преподавателска заетост, за което говорят приложенията. Участвал е в екипа за нова магистърска програма „Международни бизнес комуникации“ (на английски език), 2013; нова бакалавърска програма „Журналистика“, 2012; нова майнър програма „Журналистика“, 2012; нова бакалавърска програма „Връзки с обществеността“, 2012 и нова майнър програма „Връзки с обществеността“, 2012. Разработил е съответно нови курсове към съответните бакалавърски програми и магистърска програма. Тук е необходимо да се подчертае неговото активно водене на курсове на английски език в магистърската програма "Международни бизнес комуникации", което е предизвикателство за повечето преподаватели.

Особено бих открила в работата му, че отговаря и за студентите, които ползват програмата "Еразъм" към НБУ, и за нашите студенти, заминаващи в други университети. В тази трудоемка дейност Стойко Петков е последователен при договорите ни с чуждите институции, старателен и всеотдаен към студентите.

Средната оценка за удовлетвореност на студентите е над 4.70, което е отличен резултат. Гл. ас. д-р Стойко Петков покрива и норматива за работа в електронния обучителен модул "MOODLE – НБУ".

Като основно преподавателско качество бих посочила неспособността му да "застане" в преподаваната материя, а умението непрекъснато да е в крак с новите тенденции и технологични постижения, които споделя със студентите в дух на диалогичност.

III. Административна и обществена дейност.

От назначаването на Стойко Петков той неизменно е бил член на департаментния съвет на департамент Масови комуникации, НБУ (2010 - 2017), член на факултетния съвет на Бакалавърски факултет (2011-2017). От 2004 година е директор на програма и съответно програмен консултант до септември 2017 година. От септември 2017 година е избран за Директор на програмния съвет в департамент „Масови комуникации“. Отделно многократно е член на изпитни комисии на дипломни тези на бакалаври и магистри.

Фактът, че за един продължителен период е бил във всички административни позиции, превръща Стойко Петков в изключително компетентен съветник за всички нас по въпросите, свързани с програми, курсове и студенти.

Стойко Петков има активно участие и извън НБУ като негов представител. Член е на международната организация EUPRERA, Съюз на българските журналисти и Националния филмов център.

IV. Лични впечатления от кандидата.

Първите ми лични впечатления бяха при моето постъпване на работа в НБУ през 2012 година. И до днес ние работим съвместно в департамента и мога да преценя Стойко Петков като строг и може би точно затова уважаван и обичан преподавател, високателен, но коректен колега. Всички ние много се вслушваме в неговите ползотворни идеи за обновяването на курсове и програми, ценим дългогодишния му опит като програмен консултант и може би най-добре запознатият сред всички нас с развитието на програмите ни. Той беше в ядрото на промените в специализациите на

бакалавърските и новите магистърски програми през 2012, пак на него разчитаме и сега, изправени пред нови предизвикателства за нови програми в ситуация на намаляващи студенти и завишени критерии. Тук се открояват личностните му качества на спокоен, внимателен и всестранно оглеждащ всеки детайл администратор, който не създава паника и напрежение, а с внимание вниква във всеки казус, независимо дали е на студент или преподавател, и намира пътища да помогне.

Следващите ми впечатления са от текстовете на Стойко Петков, където можех да го оценя като изследовател. При неговите статии в Годишника на департамент "Масови комуникации", на който бях редактор, се открояваше точността и пестеливостта да се фокусира върху избраната тема, а също и уважителното отношение към всичко, което вече е казано по нея от други изследователи или практики.

С любопитство приех да бъда рецензент на книгата му "Творческият триъгълник (продуцент-сценарист-режисьор)", НБУ, 2013. Материята уж ми беше позната, но Стойко Петков умело преподреждаше отношенията между участващите фигури, а също разместваше процесите във вид, който беше оригинален и индивидуален. Като пример е достатъчно да ви обърна внимание на заглавието: повечето кинопрофесионалисти биха написали автоматично сценарист-режисьор-продуцент; може би някои биха разместили със сценарист-продуцент-режисьор, но изборът на Стойко Петков демонстрира неговият ракурс, малко по-различен, а като резултат обогатяващ темата в родната теоретична литература.

Затова не се поколебах да стана редактор на следващата му книга, монографичният труд "Аудио-визията", с който кандидатства за доцент. Работата по нея не беше лека единствено заради прецизността, стигаща на места до педантизъм, в желанието на автора да цитира, провери и междуременно добави още новопоявили се явления и факти.

За разлика от "Творческият триъгълник" тук аудио-визуалното съдържание се оглеждаше през призмата на променящите се технологии, които понякога преувеличено наричаме революции. И аз като читател и специалист от една страна обогатих познанията си за персонализираното програмиране, гледането на "база данни", уерз и рилийз групи, Internet Protocol, а от друга преформатирах и някои свои наблюдения и впечатления от медийната конвергенция, стратегиите на крос-медийното разпространение, културата на ремикса.

Така че отговорно мога да кажа, че Стойко Петков като специалист за мен разшири хоризонта на аудио-визията отвъд професионалните занимания с образа към технологичните перспективи за комуникация с него.

Всичко това, както и вече изтъкнатите достоинства на монографичния труд "Аудио-визията", ми дават основание да изкажа мнение, че **гл. ас. д-р Стойко Петков** има всички качества, за да му бъде присъдена академичната длъжност „доцент ” и аз гласувам "ЗА".

София, 22.07.2018

С уважение:
доц. Петя Александрова, д.н.